

Oproep aan het Nederlandsche Volk!

Gaat voort met uw lijdelijk verzet totdat ik u het sein geef om op te staan en den vijand aan te vallen.

Generaal EISENHOWER.

De ondergeteekende bladen, organen van de vrije pers, hebben na onderling overleg besloten zich gezamenlijk tot het Nederlandsche volk te wenden, met richtlijnen, ontleend aan de instructies van het geallieerde oppercommando van de Nederlandsche Regeering in Londen en van bevoegde instanties in bezet Nederland.

In de dagen, die komen, zullen wij minder dan ooit toeschouwer mogen blijven, zullen wij meer dan ooit partij zijn in den strijd om onze vrijheid. In dezen strijd zijn de ondergrondse verzetsbewegingen en de lijdelijke weerstand van de bevolking der bezette gebieden een waardevolle steun voor onze strijdende bondgenooten. Steun, die des te sterker is naarmate de saamhorigheid grooter wordt. Moge de saamhorigheid van het ondergrondse verzet, waarvan deze gemeenschappelijke daad van de vrije pers thans blijk geeft, weerklank vinden in het geheele volk!

Wij hebben onze richtlijnen in vier groepen verdeeld.

- 1) Die, welke nu dadelijk moeten worden opgevolgd.
- 2) Die, welke moeten worden opgevolgd als er in of nabij Nederland gevochten wordt, zonder dat men zelf in het eigenlijke verzetsterrein woont.
- 3) Die, welke moeten worden opgevolgd, als er in de naaste omgeving wordt gevochten.
- 4) Die, welke moeten worden opgevolgd, als de vijand het gebied verlaten heeft.

1. WAT DIENT GIJ NU AL DADELIJK TE DOEN?

a. Voorzorgsmaatregelen voor u zelf en uw gezin.

Probeer thans reeds wat voedsel te verzamelen, zoo mogelijk voor één of twee weken. Dit zal helaas niet voor iedereen mogelijk zijn. Op hem, die het wel kan (en dat geldt vooral voor boeren en winkeliers) drukt de plicht daarom des te zwaarder; zij zullen anderen te hulp moeten komen.

Zorgt voor een drinkwatervoorraad. Indien de voorraad op is, (denkt aan het water in de W. C. stortbakken), kunt ge sloop- en desnoods grachtwater gebruiken. Dit water moet als volgt behandeld worden: even laten staan, bovenlaag er af scheppen, de rest tien minuten koken en daarna door een uitgewrongen doek filtreren.

Zorgt zoo snel mogelijk voor een kookmogelijkheid en brandstoffen. Ook dit zal niet voor iedereen mogelijk zijn. Ook hier

zullen we elkaar moeten helpen. Misschien kunt gij nog wat hout bemachtigen. Zorgt voor de noodige middelen ter bestrijding van branden. Hiertoe behooren zand, water, een schop en een bijltje.

Zorgt zoo mogelijk voor wat verbandmiddelen. Voor de eerste hulp zal men vaak op zichzelf zijn aangewezen. Zorgt zoo mogelijk nu reeds voor een schuilplaats tegen luchtgevaar. Wint hiervoor inlichtingen in bij de luchtbescherming. Zet een draagbaar koffertje of een rugzak klaar met het hoogstnoodzakelijke voor enkele dagen.

b. Onze voorloopige bijdrage in den strijd.

„Overal waar onzichtbaar en onherkenbaar passief verzet mogelijk is, moet dit onverbiddelijk worden geboden”.

Minister GERBRANDY.

Saboteert de vijandelijke productie: werkt langzaam, begrijpt uw opdrachten verkeerd, vraagt veel, blijft vaak weg wegens ziekte enz. Als het om eenige reden voor u gewenscht is om onder te duiken, neem dan zooveel mogelijk bescheiden mee en laat een chaos achter.

Desorganiseert en vertraagt het Duitsche transportwezen. Telkens eenige minuten oponthoud beteekent over groote afstand een verlies van uren. Bruggen, sluisen en dergelijke kunnen ook langzaam bediend worden!

Onttrekt zoo veel mogelijk aan de vorderingen van den vijand. De vijand is nu reeds bezig steeds meer vervoermiddelen te requireeren. Verbergt deze, zoo gij ze ook maar eenigszins kunt missen. Geeft geen gehoor aan oproepen om te werken aan vijandelijke verdedigingswerken, ook al kunt ge niet onderduiken. Als zij u komen halen, wat maar zelden gebeurt, is het nog altijd vroeg genoeg. Alleen al voor uw eigen veiligheid en gezondheid, kunt ge beter wegblijven! Beschermt uw bedrijven tegen vernielingen door de Duitschers. Pleegt daartoe reeds nu overleg.

Gaat bij uzelf na of u de vragen over uw omgeving kunt beantwoorden, die u straks door geallieerde parachutisten of andere militairen gesteld kunnen worden: garages, spoorbruggen, bruggen, waar en hoe gebouwd, richting spoorlijn, afstand van uw huis tot ziekenhuis, station, rivier, enz.; dichtst bijgelegen bosschen, uit boomen bestaande.

Noteert de militaire gegevens, die onder uw oogen komen; vijandelijke stellingen, bunkers, opslagplaatsen, mijnevelden, enz.

2. WAT DIEN'T GE TE DOEN ALS ER IN OF NABIJ NEDERLAND GEVOCHTEN WORDT, MAAR GE ZELF NIET IN HET EIGENLIJKE GEVECHTSTERREIN WOONT?

Voorkomt, dat de vijand u als gijzelaar oppakt, hetzij om het

verzet bij voorbaat van zijn leiders te berooven, hetzij om een chaos achter te laten. Vooral zij, die stracks leiding zouden kunnen geven, maar ook allen, die sleutelposities innemen en de politie moeten voorzichtig zijn en zoo mogelijk onderduiken.

Geeft, indien eenigszins mogelijk, geen gevolg aan bevelen van de Duitschers om uw stad of dorp te verlaten. In uw huis bent u veiliger dan op de open wegen, waar de vijand u als dekking zal gebruiken.

Wantrouw het gerucht, hoedt u voor provocaties. Van beide middelen zal de vijand juist in deze periode meer dan ooit gebruik maken.

Indien ge radio hebt, zorgt dan dat de instructies en berichten in uw omgeving bekend worden.

3. WAT MOET GE DOEN ALS ER IN UW NAASTE OMGEVING WORDT GEVOCHTEN?

a. Veiligheidsmaatregelen.

Als het geallieerde Oppercommando door strooibiljetten of door de radio heeft gewaarschuwd, dat uw stad gebombardeerd zal worden, verlaat deze dan onmiddellijk. Het is mogelijk, dat reeds een uur na de waarschuwing het bombardement volgt. Gaat te voet, gebruik geen hoofdwegen, begeeft u zoo spoedig mogelijk naar het land, minstens 2 km. van de buitenwijken uwer stad. Neemt niets mee, dat u niet gemakkelijk zelf kunt dragen, vormt geen groepen, die voor troepenconcentraties kunnen worden aangezien.

Zorgt, dat er bij bombardement altijd iemand in huis op de uitkijk staat, om ingeslagen brandbommen dadelijk te kunnen verwijderen, voordat deze niet meer zijn aan te vatten. Liefst dekke men zich daarbij tegen mogelijke explosies. Begeeft u niet dan in noodzaak op straat.

b. Onze bijdrage in den strijd.

Weigert zooveel mogelijk alle diensten, die de vijand van u eischt. Bedenkt daarbij, dat hij in dat stadium van den strijd veel minder in staat zal zijn u tot nakoming te dwingen. Maar ook, dat hulp aan den vijand dan zeer ernstig zal zijn en verontschuldigingen daarvoor niet gemakkelijk zullen worden aanvaard.

Weigert om op last van den vijand mede te werken aan vernielingen.

Weigert hulp bij het aanbrengen van noodversterkingen en bij den terugtocht van de Duitschers.

Verhindert zooveel in uw vermogen is de roof van voedselvoorraden, hetzij door de Duitschers, hetzij door de N. S. B.

Zwijgt over handelingen van geallieerde strijders, die u toevallig ter kennis zijn gekomen.

Indien de Duitschers u informaties vragen, begrijpt hen dan niet of begrijpt hen verkeerd.

Geeft valsche inlichtingen over verzonden incidenten, over parachutisten, enz.

Onttrekt zooveel mogelijk alle transportmiddelen, die hen ten dienste kunnen zijn, aan den vijand. Verbergt deze of verwijdert de belangrijkste onderdeelen. Zoo noodig banden doorsnijden. Helpt de geallieerde troepen met alle u ten dienste staande middelen. Hoedt u echter voor onbezonnen of vroegtijdige daden. Deze zullen onze bondgenooten meer belemmeren dan helpen. Hoedt u ook voor provocatie.

Barricadeert zooveel ge kunt de wegen, die de vijand moet gebruiken, door boomen, dwars over de weg geplaatste karren, openbreken van straten, enz.

4. WAT MOET GE DOEN ALS DE VIJAND HET GEBIED HEEFT VERLATEN?

Blijft rustig en gehoorzaamt de instructies van de bevoegde instanties. De toestand is dan zeer verward en discipline zal meer dan ooit noodig zijn.

Landmijnen of boobytraps. Gaat of rijdt niet op wegen of terreinen als ge niet zeker weet, dat er geen mijnen liggen. Gaat geen huizen of gebouwen binnen, die de Duitschers verlaten hebben. Het is zeer wel mogelijk, dat zij er „vallen“ (boobytraps) hebben opgesteld. Zorgt ook, dat uw kinderen buiten geen vreemde voorwerpen aanraken.

Geen „bijljesdag“! Koel niet door gewelddaden uw haat en wraakgevoelens tegen de N. S. B. ers. Alle verkeerde elementen zullen door den rechter worden gestraft.

Zwijgt over uw illegale werkzaamheden en laat uw omgeving dat ook doen. Altijd bestaat de mogelijkheid, dat de Duitschers tijdelijk terugkeeren, als het front op en neer gaat. Blijft zorgvuldig de verduistering handhaven.

Distributie en prijsbescherming blijven van kracht. Distributie en prijscontrole zullen van dit oogenblik af uitsluitend in dienst van het vaderland werken, zoodat van alle burgers loyale medewerking kan worden verwacht.

Het geld behoudt zijn normale waarde. Gangbare munten of zilverbons mogen dus niet worden geweigerd als betaalmiddel.

Leve het Vaderland!

„CHRISTOFOOR“, „DE GEUS“, „JE MAINTIENDRAI“,
„HET KATHOLIEK KOMPAS“, „ONS VOLK“, „HET PAROOL“,
„TROUW“, „VRIJ NEDERLAND“, „DE VRIJE KATHEDER“,
„DE VRIJE KUNSTENAAR“, „DE WAARHEID“.

Augustus 1944.